דיעזעס בלאטט ערשיינט
דרייאמאל וואכענטליך
פאנאט, מיטוואך אונד פרייטאג.
אונד קאסטעט
פיר עסטערליך-אונגארן
(אנצוהרען 10 גולדען עסט.-ווערה.
האלביאהרען 5 " " " "
פיערטעליאהרען 2 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.
פיר אויסלאנד
(אנצוהרען 11 גולדען עסט.-ווערה.
האלביאהרען 5 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.
פיערטעליאהרען 2 " " 75 " " "

יידישע פעסטער צייטונג

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
אבאונירען
אונד דער פעסטער-אויסגאבע-סטעלע
בעגינגס מיט דעם עפסאנגע דעם
עיסטען לאנדעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
אלט-נאסטע נו' 1.
וואהרן מאן אויך דיא פעסטער-
אויסגעלדער צו זענדען בעליעבע.

פעסט, פרייטאג דו טבת ה.ת'ר'ל'ז'. Nr. 6, נייגנטער יאהרגאנג Pest, den 12. Jänner 1877.

איין רעטהזעל.

דיא גאנצע לאנגייליגע אייגנטאליש גע-שיכטע בליבט גון דאך איינע דונקלע אנגעגרייפ-ליכע אונד אינערלעכבארע זאכע. זיא בילדעט איינע אויפגאבע, וועלכע מאן נור ערראטהען מיט אונד דיא נור דורך דאסהען געלאנג ווערדען קאנן. קורץ: דיא איזט איין ראטהזעל.

דיא קאנפערענץ-זיטצונג, וועלכע פארגע-טערן דעסטע שטאטפינדען זאללען, איזט ווע-דער איין געסטערן פערשאבען יאהרען. דיא קאנ-פערענץ האט אין ע. ען פראיעקטע פערייאפיי, אונד וויל צו דעם פראיעקטע צוריקקעהרען, ווע-גען גראפ אנדראשי. נאך פארגעגעם יאהר פארגע-בראכט האטטע.

ווען מאן אלזא דאס פראיעקט דעם גראפען אנדראשי הינזיכטליך דער פערבעסערונגען אין דען זיד-סלאווישען ראטהלישען פראווינצען אין דער טירקייא שאן פארגעגעם יאהר צור אויפהרונג גע-בראכט הערטטע, דאנן ווערדע דיא רעזאלוציאן דער הערצעגאווינא לעגנסט פארארבעד, אונד דאנן הערטטע מאן דען סערביש-מאנטענעגרישן-טירקי-שען קריעג, דער זא פיעל גוט אונד בלוט געקאס-טעט האט, ערשפארען קאנגען.

דיטע אבער שטעהט מאן נאך דארט, ווא מאן פארגעגעם יאהר געשטאנדען, דאס לעטטע יאהר האט אונס נור דיא א ו ס ג ע אבערצייגונג געבראכט, דאס יסלאנד נוכט זא שטארק אונד נוכט זא פירכטבאר, אונד דאס דיא טירקייא נוכט זא שוואך אונד נוכט זא פירכטזאם איזט, אלס מאן זאנסט גענוילליגט האטטע.

אין דען לעטטען טאגען האבען דאנאר פיעלע פריעדענס-מיטיגע לייטע דיא גנייגע בעגעג-נונג געמאכט, דאס ביא אייגעם יסיש-טירקישען קריעג דיא יאהרישיליכקייט אייגעם זיעגעם ערעיר נא איש זיטש דער טירקייא אלס איש זיי-טע יסלאנדס ווערע. דער לעטטע קריעג מיט סערביען אונד מאנטענעגרא האט יאהר דער טיר-קייא פיעל געלד געקאסטעט, בראכטע אבער דא-פיר דען זיעגרייכען טירקען מעהר בעגייסטערונג, ווערענד דעם לעטטען אדרעם זונד אין דער טירקייא צייא שוואכע פולטאנג בעגייסטע יאר-דען, אונד יעטצט אנדרישעט איין יסللנגס-שטאנ-דער פולטאן מיט אייגעם פריינגען גראס-ווייזיר דאראן אים דיא פריהר געמאכטען פערהלר איס-ציעפסערען אונד דיא בוידר דורך דיא שלעכטע ווירטהשאפט פערארזאכטען דראנגסאלען צו הילפן.

אים דען פערשיינונגען אונד צערריטטונגען דער לעטטען יאהרע ווערד אלזא דיא טירקייא נאך גוטטערלטער אונד גערעכטעטער הערפאר-גערוגן. דיא לעטטע גנעדיגע דראנגסאל בראכטע דיא קריעג, וועלכע גון אייגע ווערונג צום בעפסערן גנגאמען האט. דיא טירקייא ער-העלט יעטצט אייגע פ ר יי דאנשטיטוציאן, דיא אלזא גערעכטע שטאטען איר-אאאס אונד נור נאך יסלאנד אללען בליבט הייטע אין אי-דאא אייגע אבסאלוטע, פאלקער - בעפרייענדע מאנארכיע.

אללעס, וואס מאן פריהר אבער דיא פיר-פיעלטע טירקייא זאגטע, מאן יעטצט אבער דאס פערפיעלטע יסלאנד זאגען. — דער יסיש-ע רעגונג גלייבט נאך אומעמע, דיא וועלט ווערע הייטע נאך זא אלס דיא פאר טייענד יאהר-

ווערען אים דיא עהרען-רעטטונג יסלאנדס. מאן וויל דעם ר ו ס ס י ש ע ן געזאנדטען ווענגסטענס עטוואס געבען, דאמיט יסלאנד זייגעם פאלקע אונד דען סלאווען, דיא פאן איהם אללעס ערוואר-טען, זאגען קאנגע: „נון, זעהט! דאס האבט איך דאך ערייכט! דער לעם וואר דאך נוכט גאנץ אומזאנסט, דיא זיד-סלאווען האבען דורך איהר בלוט-פערגיעסען דאך עטוואס געוואגגען!“

דעסהאלב איזט אייך דער עגגלישע געזאנד-טע גראף סאליסבורי זא הוהיג אונד זא נאכגיע-ביג, דעסהאלב זונד אייך אללע קאנפערענ-ג ע ז אנדטען זא אייגע, ווייל עס זיך עבען נוכט מעהר אים דיא טירקייא, זאנדערן אים יסלאנד האנדעלט. דער יסיש ע געזאנדטע קאנן יעטצט נוכט איינמאל דיא אייסערע האבען, דאס ער זיינע פארדערונ-גען דאהער נוכט דורכזעטצען קאנגע, ווייל דיא איבריגען געזאנדטען דאגעגען זונד. — אללעס זוכט יעטצט אייך יסלאנד צו פ ר יי ד ע נ ש ט ע ל ל ע ן, דאמיט זיך יסלאנד נוכט שמאללער אונד גראל-לענד צוריקצעהע, אונד דאמיט דאגען דער פ ר יי ד ע אין דייערדער דיא.

נור דיא טירקייא ווייל דען יסישען פאר-דערונגען נוכט נאכגעבען, ווייל זיא דענזעלבען נוכט נאכגעבען קאנן אונד אייך נוכט נאכגעבען מוס. אייגע נאכגעבונג מיט דער פ ר יי מ ד ע ן בעזעטצונג אונד פ ר יי מ ד ע ן אבערוואכונגס-קאממיסיאן, וועדער אייגע הערזאבעטצונג דער טירקישען רע-גערונג פאר אדרעס אייגענען פאלקע, מידהאט אמטא האט מעהר פ ר יי ד ע נגעבען, אלס מאן פערלאנגט, מאן זאללטע זיך גון דאמיט צופ ר יי-דען שטעללען, אונד נוכט נאך פור דיא רעזאלו-ציאנען זיד-סלאווישען ראטהלישען פראווינצען עקסטרא-ווייסט פערלאנגען.

עס איזט דער דאהער זעהר שווער, אייגען אויסזיכט צו פ ר יי ד ע ן, דעסהאלב אייך דיא קאנפע-רענץ-פערהאנדלונגען זא שלעפפענד אונד לאנג-ווייל זונד, אונד דעסהאלב אייך דיא וועצונגען פאן אייגעם מאנג אייך דען אנדערן פערשאבען ווערדען. —

אייגע קאנסטאנטינאפעלער דעפעשע פאם 11. יענער מעלדעט: עס ווערד גאנץ בעשטיממט פערזיכערט, דאס דיא טירקייא פאן דער אייגענע-ציגע אייגער פ ר ע ד ע ן אכטערונגס-קאממיסיאן אונד פאן דער ערגענזונג ראטהלישער גובערנערע אין אדרעס סלאווישען פראווינצען דורכאוס נוכט ווייססען ווייל. דיא קאנפערענץ ווערד נור דאנן אייגע אייגענזונג מיט דער טירקייא ערציעלען, ווענן זיא בלאס בייס אנדראשישען פ ר אי עטט בליבע. דער ד ר י ט ש ע געזאנדטע איזט אי-בער דיא הארטנעקיגקייט דער טירקייא זעהר אי פ ג ע ב ר אכט. — דיא דייטשע קאנפערענץ איזט פאן זעהר נוכט אבסער ווייטגרייט; מאן דאפפט נאך איממער אייגע אייגענזונג אונד פערזאהننונ-ג אללטע אבער אייך דיעזע דזטצונג אהנע ערפאלל ענדען, אהנע דאס זיך דיא מנדעפסטע מאגליכקייט אייגעם פ ר יי ל יכ ע ן פ ע ר ג ל יכ ע ן צייגען זאללטע — דאנן ווערדען דיא געזאנדטען אייגען ע נ ט-ש ר ר ע נ ג ע ן ש ר ר ט ט מאכען מיססען.

דיעזע דעפעשע איזט געסטערן מיטטאגס, אלזא נור אייגע שטונדע פאר שלוס דער קאנ-פ ע ר ע נ ץ-זיטצונג, אין קאנסטאנטינאפעל אויפגעגע-בען וואردען.

ווענהאלב דער הערשער מיט זייגען פאלקערן וויא מיט זייגען הונדען שאלטען אונד וואלטען קאנגע. ווערענד זיך אבער דער יסיש ע קאזוער נאך אין זייגעם אלטען טריים ווייגט, ווייאכט זיין פאדל, עס פפפגעט דיא אייגען אונד זייגט, ווא זעלבסט זיין געבסטער נאכבאר פאן דעם אלטען מאהאמעדאנישען גלייבען פ ר יי ד יי ש, גלייכיש אונד בריד ע ר ל יכ ע ן ב ר יי ט ע ט, ווערענד דאס יסיש ע איין דער אינטערדיקונג נאך איממער נוכט שמעלצען ווייל. דיא אייגען יסען, וועלכע דאס וואר פ ר יי ד יי ש, נור אייגעשפרעכען זאגען, ווערדען נאך איממער נאך סיבירען געשיקט, ווא פאר יאהר-הונדערטען, גרענזע האטטע זיך נאך דיא אבסאלוטע מאנארכיע זא זעהר אין אדדער גאנגען אהנמאכט אונד אינפ ר יי ס ט ב א ר ק יי ט געגייגט, אלס זיא זיך אין דעם יסיש ע ן אבסאלוטען ראזער-יי ד ד ע ן ע יי ן ד ד. ווען זיך אין יסלאנד אייגעם דער פ ע ק ע דער רעזאלוציאן ענטצינדען זאללטע — אונד דיעזעס אייגעם ווערד באלד דא זיין — דאנן ווערד ער זיך צו אייגער פ ר יי ס ט ב א ר פ ע ר ד ע ע ר ע ן ד ע ן פ ל א מ מ ע ע נ ט פ פ ל ע ן, ווא דיא ווערלט אייגע זאלכע פ ע ל ל יי ט ב א ר נאך ניכט ערלעבט האטט.

יסלאנד איזט נון צור אייגזיכט געקאممען, דאס עס אייגע יעטצט ביא אייגעם ד ר יי ע ע נאך ערגער ערגעהען מאגן. ווא עס אייגסט דעם אב-פ ל ל יי ט ע ן עסטערייי אים ד ר יי ע ע נ ע ן אינאלייגן עראנגען איזט, אין זייגער אייגענען אדמעע זיך ר ע ז ע ר ב ע ן אונד אדרענגנס-לאזיגקייטען אים-גובראכען, זא דאס זעלבסט דער יסיש ע אבער-ראممאנאנט בייס אנכליקע זייגער גראפען זיך-אדמעע, וועלכע ער אין דען קריעג, גגגען דיא טירקען פ ר יי ד ע ן זאלל, בייס - ווער בעראممען האטטע. —

ווען מאן נון אלל דאס אין בעטראכט ציעהט, דאנן מאן מאן דיא ראטהזעלהאפטע פערשלעפ-פונג דער קאנפערענץ לייכטער ערראטהען, בע-פ ר יי ד דיא הערען קאנפערענץ-גזאנדטען אין קאנסטאנטינאפעל אייגט-אפפעל, גלייכטען זיא נאך איממער, זיא ווערדען עס מיט אייגער שוואכען טירקייא צו טהון האבען, דער מאן אללעס פאר-שיבען קאנן, אונד דיא אללעס בעפאלגען מוס. דיא געזאנדטען דער טירקען-פ ר יי ד ל יכ ע ן מעהרע קאممען מיט דעם פ ר אי ד אונד שוואכע טירקייא נוכט נאנץ געדערדרקען צו לאסען. אלס זיא אבער אין קאנסטאנטינאפעל אייגט-ראפפע, קאممען זיא צור אבערצייגונג, דאס דיא טירקייא נאר נוכט שוואך, אונד דאס דער אייגענטליכע טירקייא דער בעריידיגונגס- אונד בעמיטליידונגס-ווערטהע וויא. דיא טירקייא זעלבסט איזט אייגער שטערקע בעוואוסט אונד ווייס אייך פאן דער שוואכע יסלאנדס, ווענהאלב יעטצט מיט אייגער נאר נוכט מעהר פ ר ט ר אי ק ט ע ן איזט.

אם ערגסטען דראן איזט דער יסיש ע גע-זאנדטע, ער זוכט ווענגסטענס נאך אייגעם ערגעגע-האפטען ריקצוג, פ ר ד ע ר אייגען אבער נוכט. — מיט דער דראהונג: „ענטוויידער נאכגעבען — אדער קריעג!“ געשריי ער זיך נוכט מעהר אויפשרע-ען, דא דיא טירקייא שאן ווייס, ווא עס מיט דער יסיש ע ן אדמעע אויסזיעהט. דאס דאר דער פ ר אנ ד ע ר ע ן מוסטע זיך דאהער אומדרעהען, אונד דיא הערען גזאנדטען מוסטען אייגער אויפשפרונג-ליכע ריכטונג ענדערן. יעטצט האנדעלט עס זיך נוכט מעהר אים דיא רעטטונג דער טירקייא, זא-

דערן אים דיא עהרען-רעטטונג יסלאנדס. מאן וויל דעם ר ו ס ס י ש ע ן געזאנדטען ווענגסטענס עטוואס געבען, דאמיט יסלאנד זייגעם פאלקע אונד דען סלאווען, דיא פאן איהם אללעס ערוואר-טען, זאגען קאנגע: „נון, זעהט! דאס האבט איך דאך ערייכט! דער לעם וואר דאך נוכט גאנץ אומזאנסט, דיא זיד-סלאווען האבען דורך איהר בלוט-פערגיעסען דאך עטוואס געוואגגען!“

דעסהאלב איזט אייך דער עגגלישע געזאנד-טע גראף סאליסבורי זא הוהיג אונד זא נאכגיע-ביג, דעסהאלב זונד אייך אללע קאנפערענ-ג ע ז אנדטען זא אייגע, ווייל עס זיך עבען נוכט מעהר אים דיא טירקייא, זאנדערן אים יסלאנד האנדעלט. דער יסיש ע געזאנדטע קאנן יעטצט נוכט אייגמאל דיא אייסערע האבען, דאס ער זיינע פארדערונ-גען דאהער נוכט דורכזעטצען קאנגע, ווייל דיא איבריגען געזאנדטען דאגעגען זונד. — אללעס זוכט יעטצט אייך יסלאנד צו פ ר יי ד ע נ ש ט ע ל ל ע ן, דאמיט זיך יסלאנד נוכט שמאללער אונד גראל-לענד צוריקצעהע, אונד דאמיט דאגען דער פ ר יי ד ע אין דייערדער דיא.

נור דיא טירקייא ווייל דען יסישען פאר-דערונגען נוכט נאכגעבען, ווייל זיא דענזעלבען נוכט נאכגעבען קאנן אונד אייך נוכט נאכגעבען מוס. אייגע נאכגעבונג מיט דער פ ר יי מ ד ע ן בעזעטצונג אונד פ ר יי מ ד ע ן אבערוואכונגס-קאממיסיאן מיט דער אייגענען הערזאבעטצונג דער טירקישען רע-גערונג פאר אדרעס אייגענען פאלקע, מידהאט אמטא האט מעהר פ ר יי ד ע ן געגעבען, אלס מאן פ ר אלאנגט, מאן זאללטע זיך גון דאמיט צופ ר יי-דען שטעללען, אונד נוכט נאך פור דיא רעזאלו-ציאנען זיד-סלאווישען ראטהלישען פראווינצען עקסטרא-ווייסט פערלאנגען.

עס איזט דער דאהער זעהר שווער, אייגען אויסזיכט צו פ ר יי ד ע ן, דעסהאלב אייך דיא קאנפע-רענץ-פערהאנדלונגען זא שלעפפענד אונד לאנג-ווייל זונד, אונד דעסהאלב אייך דיא וועצונגען פאן אייגעם מאנג אייך דען אנדערן פערשאבען ווערדען. —

אייגע קאנסטאנטינאפעלער דעפעשע פאם 11. יענער מעלדעט: עס ווערד גאנץ בעשטיממט פערזיכערט, דאס דיא טירקייא פאן דער אייגענע-ציגע אייגער פ ר ע ד ע ן אכטערונגס-קאממיסיאן אונד דער ערגענזונג ראטהלישער גובערנערע אין אדרעס סלאווישען פראווינצען דורכאוס נוכט ווייססען ווייל. דיא קאנפערענץ ווערד נור דאנן אייגע אייגענזונג מיט דער טירקייא ערציעלען, ווענן זיא בלאס בייס אנדראשישען פ ר אי עטט בליבע. דער ד ר י ט ש ע געזאנדטע איזט אי-בער דיא הארטנעקיגקייט דער טירקייא זעהר אי פ ג ע ב ר אכט. — דיא דייטשע קאנפערענץ איזט פאן זעהר נוכט אבסער ווייטגרייט; מאן דאפפט נאך איממער אייגע אייגענזונג אונד פערזאהننונ-ג אללטע אבער אייך דיעזע דזטצונג אהנע ערפאלל ענדען, אהנע דאס זיך דיא מנדעפסטע מאגליכקייט אייגעם פ ר יי ל יכ ע ן פ ע ר ג ל יכ ע ן צייגען זאללטע — דאנן ווערדען דיא געזאנדטען אייגען ע נ ט-ש ר ר ע נ ג ע ן ש ר ר ט ט מאכען מיססען.

געוויס געגען יעדע פּרעסאַלונג, וועלכע געגען אינ־שולדיגע מענשען גערכטעט ווירד. איך פּערדאַמ־מע דאַהער נאַטירלעך אייך יעדע־פּאַר־פּאַל־גנג, איינעם יעדאַר מאַכטע איך געדענ ווייסען, איך האַבע געמעלד אין בערלין צוויי א נאַטשגען ווען מעגען געלעזען. איינע פּאַרטיא הויסט געמעלד גיגעריישע אדער רעפּאָרם־ווידען, ווערדענד דיא אנדערע פּאַרטיא הילדעסהיימערישע אדער אַרטהאַדאָקסע ווידען געגאַנגען ווירד. איך מאַכטע גין ווייסען, אַב דיא רומענישען ווידען גיגעריישע אדער הילדעסהיימערישע זיך. אדער זאַלדשען עטיא אין רומעגען ביידע פּאַרטייען פּאַרהאַנדען זיין, דאַנן בריכטע דיא רעגיערונג דיא נטסע צו פּערפאָלגען, נאַכדעם דיא זיך דיא זעלבסט איין טאַר אינר לעבען פּערפאָלגען. (אַלגעמיינע הייטער־קייט, גיר איינאַרטיגע זאַם שפּראַכלאַר פּאַר צאַרן אינר ווייטר.) דיא עדיקאַם זיך גראַט פּאַלוסטיר אינר זאַנטע: דאַרטע דאַנפּערעגען! ווייא איך פּערנאַמען האַבע, דאַס דיא דער ווירטשע יעלט־לאַנגרעם אין פּאַריז דען בעשרים געפּאַסט, אינם איין געזיר אין אינגעלעגענייט דער ווידען אים אריינגעגען. דאַססען דער אלטע דיא מיט צו אינטערבריישען, לאַססען דער אלטע דיא זאַכע פּאַליטיש פּאַלדען, בין דאַס עריינטגטע גיר זיך איינגעטאַפּפּען זיין ווירד. — דיא מאַראַלישע שטיממונג דרינגעם אינטראַנג בייא, וואַרום דיא אינטערהאַנדלונגען צוישען אינגאַטיע אינד דעם טירקישען בעפּאַרדעגטעטען פּאַרטיגעגעטען וואַרדען. (אַ מערדעט איין ווייגער טאַגבלאַט: ווייא עס אבער שיינט, איגט אין דיעזעם בעריכטע מעהר איין ווייטן אלס איין ווארהייט אַב־געזעהען). —

* (דיא מאַכט דער ציינטיגגען.) הערר א. לאַיי, פּערלעטער דעם כל ישראל חברים־פּראַיעגעס אין וואַרשאַ, ריכטעט אַן דען יעדאַקטער דעם אַנגלישען בלאַטעם „דאַלי־נעוס“ פּאָלגענדע צייליגען: „ווערד נעפּרעטטער הערר יעדאַקטער! דיא האַבען דאַס פּרעיגעס דער עסטע נעגעגען צו זיין, וועלכער געגיין בעריכטע אדער דיא נעוויס־אַרטיגע גראַבע אין רומענען נעגען דיא וואַרשאַ אנגלומלכען ווידען טאַגעזעדיר פּרעאַבע דען. גיר אין פּאָלגע אידרער בעריכטע, וואַר דער הערינג כל ישראל חברים־פּראַיעס אין דער לאַנד דיא נעאַיגענטע שרישטע אינטערעסטע, אים אינע ווידערדאַרגע זאַך שטאַפּפּלדער האַנדלונגען נעגען אינזערע גלויבענס־ברידער הינאַנגיראַל־טען. דיעזע שרישטע האַטטען אבער נאַטטלאַר דען בעסטען פּראַגען, דאַ דיא רומענישע רעגיע־גין פּרינסטרד בעזאַרגט אינט. אללען ווידען־פּער־פּאָלגונגען איין רומענישען נעבעטע אין עדע צו מאַכען. דער גראַטטע דאַנק דיעזעס עגכוידרט דען צישטגען, וועלכע דיא בעריכטע אבער דאַס פּיגר־לכע פּעדאַלטען דער רומענישען רעגיערונג דען ווידען נעגענאַבער זא „אַדהייסס־נעטייא פּער־

גי 11662; — פּערנער נעגיאַנגען: יע 0·0 גולדען גי 14912 אינר גי 84452; — יע 1·0 גולדען גי 14756 60791 41632 24129 67207.

נעשעפטסבעריכט

פּעסטער פּרייז

נעטרייד־נעשעפט. פּאַן ווייצען וואַר נעט־מען, ווענג צו מאַרקט געבראַכט דער פּעריאָדע וואַר נוט, פּעריאָדיש וואַרדיג 6000 מעצטער.

ווייצען מחיים 150 מעצטער. 77 קילאָגראַמם 13 גולד. 20 קר. — — 200 מעצטערצטר. 76 קילאָגראַמם 13·08 גולדען. — — 850 מעצטר־צטר. 75 קילאָ 13.10 גולדען. 100 מעצטערצטר. 74 קילאָ 12.75 גול. 300 מעצטר־צטר. 75 קילאָ 12.95 גולדען.

ווייצען פּער פּער פּייזאַר־וואַר 12.70—12.80 גולד. קוקורוזען פּער מאַי־יוני 6.70—6.75 גולדען.

האַפּער פּער פּייזאַר־וואַר 7.92—8.05 גולד.

רעפּס־קאַראַל פּער אייגנסט־פּעסטענער 15½, באַנאַטער פּער ווי־אייגנסט 15 — 15½ גולד.

ווייגער פּרייזען.

ריבאַל 51½ גולדען, פּער 100 קילאָ. —

פּעטראַלעאַים 30 גול. פּער 100 ק.

ווייגער שראַנט־פּרעטמאַרקט. דער אייגע־טייעס דעס ווייגער שראַנט־פּרעטמאַרקטעס אם 8־טען ד. מ. בעטרעג 2992 שטיק, דאַאַן וואַרען: 1680 אינגאַריש, 837 אַלגיישע אינד 166 דייטש יע. דאַס נעשעפט וואַר שרעכט. דיא פּרייזע שטעללטען זיך פּר 100 ק: אינגאַרישע שטאַלל־אָכסען 48 — 55 גולד. אַלגיישע 45 — 52 גולד. דייטשע 48 — 55 גולדען. —

פּרעאַנטייאַרישער רעדאַקטער: מאַיר בראַון.

אַנצייגע.

הערעס עלליכע איך מיר דיא האַפּיכע אַנצייגע צו מאַכען, דאַס איך דער פירמא „בראַון עט בלייער“ נעשעדטען בין, אינר אינטער מיינער אַלליינגען פירמא

איגנאַטץ בראַון

אין קורץ־ אינד וואַרקוואַרען־נעשעפט

עראַפּפנעט האַבע.

עס ווירד מיין בעשטרעבען זיין, דיא געעהר־טען קונדען איך דאַס בעסטע אינד זאָלידעסטע צו בעדיענען.

בייזפּאַליג איפּטרעגען בעזאַרגע איך שנעלל־סטענס אינד בעסטענס צור פּאַרלאַנגענען צו־פּרידענהייט מיינער געעהרטען קונדען.

אכטונגספּאַל

איגנאַטץ בראַון.

אדרעסע: IGNATZ BRAUN, in Budapest Waitznerboulevard, Ecke der Mohrengasse (im v. Steinischen Hause.)

אַפּפּענטליכע האַבען. אינדעם איך איהנען, געעהר־טער הערר רעדאַקטער, פּיר אַלל, דעם איפּ־טיג דאַנקע, ווילל איך גלייכצייטיג איסטפּרעכען, דאַס דיא מאַכט דער ציטונגען אין אינזערען טאַ־גען אינע זעהר נישצליכע איזט, אהנע דיא ציטונ־גען העטטען דיא רומענען דיא דאַרטגען ווידען פּערניכטען קאָנגען, אהנע דאַס יעמאַנד דיעזאַן עטיאַס געוויאַסט, אים פּיר דיעזעלען נאַך רעכט ציטט אינצישרייטען. אַלוא נאַך אינמאַך מיינע האַאַכטונג: אוחר ערגענצער דעגער א לאַיי, פּעראַיגס־סעקרעטער.“

* (דער אינגאַרישע רייכס־טאַג) ווירד אַם 0־טען יענער ווינע זוסצוגען ווערדען אייפנעהמען. דער אינגאַרישע רייכסטאַג ווירד עטצט פּעלע נייע געזעטצע הויכבעדראַ־טען האַבען.

* (פּאַן דער רוסישען זיל־אַרמעע) שרייבט מאַן דער „אַלגיישען לאַ־דעשאַנדגעגען אים קישענעוי“ פּאָלגענדעס: אַב־אַזאַל דער גראַפּפּרוסס־אַבערקאָמאַנדאַנט גיראַ־אַ נאַך דאַס בעטעט הוטען מיט בעשעפּטיגט ערזיך דאַר שאַן מיט מילטעריישען אנגלעגענהייטען. דיא צאַהל דער פּערשטערקונגען, וועלכע דיא זיך־אַרמעע אין נעבעטער צייט ערהאַלטען זאָלל, ווירד איין 110,000 מאַנן געשעטצט. מיט אינער רוסישען אַרמעע פּאַן 300,000 מאַנן האַפּפּט מאַן דען טירקען בילאַמען צו האַנגען. אין דער פּרו־וינץ קרעגען מיט דער טירקייא איזט געמאַלט אינע גליד גראַפּפּ רוסישע אַרמעע צור פּער־ווענדונג געקאָמען. — אינטער דען אינגעריכטען מילטער־אַבטהיילונגען בעפּינדען זיך אייר ווכטע רעגימענטער קאַוואַלעריע, דיא זיך דורך אינען רע־זעגהאַפּטען האַפּפּער־בייא בעזאַנדערס בעמעריר־באַר מאַכען. אייסר דיעזע האַוואַלעריע דערזיך מאַן אין קישענעוי פּאַלאַטען איס אללען געגענדען דעם ריכטעס, זא דאַס מאַן אין דער מיטטעל־בעצירקע גרייכען מיס.

* (דיא ווייטערינגען) הייער ווירד עס נאַנזי אַהנע ווייטער אַבגעהען. הייער אין דער הייפּטטאַדט הערשטט שאַן זייט מערערען טאַ־גען אייר רוסטער געבעל, זא דאַס מאַן אין דער מיטטעל דעס טאַגעס קיים 10 שרישטע ווייט ווייט דאַנן. ווייא מאַן אים נאַר־מיראַל שרייבט צייטנג זיך דאַרט אַם 8. יענער אין פּרעסטיגער רעגע־נאַטע, אינד הערשט דאַרט אינע אַלטע יערמע, דאַס פּעלע בייטע זא ווייא אים פּיזיטלען אים־זעהען. —

פּעראַזאַנג

דער זאַלצבירגער־לאַזע.

בייא דער אַם 3־טען יענער 1877 פּאַרגנאַמ־מענען צעעהונג דיעזער לאַזע פּעל דער הייפּט־טרעפּפּער מיט 20,000 גולדען איך גי 62009 — אינר דער צייטטע טרעפּפּער מיט 1000 גולדען איך

פּרוכט- אונד מעהל-פּרייז-טאַבעללע.

פּרוכט	קוראַנטע	פּער קילאָגראַם	פּרוכט	קוראַנטע	פּער קילאָגראַם
ווייצען נייטר כאַנאַטיר	—	—	קאַרן	72	10.— — 9.80
„	—	—	נעטטעטע מאַרן	62	8.55 — 7.20
„	—	—	נעטטעטע פּיטטשען	62	7 — — 6.45
„	—	—	האַפּפּען	41	7.80 — 7.70
„	—	—	קוקורוזען מאַנאַטיר		6.05 — 5.95
„	—	—	אַרטיטיר	73	5.80 — 5.50
„	—	—	הירזען		5.95 — 5.45
„ פּרייס	74·6	12.15—12.30	ווייצען פּער פּייזאַר־וואַר		12.70
„ „	75.5	12.40—12.60	קאַרן „ „		—.—
„ „	76.4	12.70—12.80	קוקורוזען „ „		6.70 —
„ „	77.3	12.90—13.—	נעטטעטע האַפּפּען „ „		7.92 —
„ „	78.3	13.10—13.20	רעפּס		15.50
„ „	79.2	13.25—13.35			
„ „	80.1	—.—.—			
„ פּוטטער כאַרן	74·6	11.75—11.65			
„ „	75.5	11.85—12.05			
„ „	76.4	12.20—12.35			
„ „	77.3	12.45—12.60			
„ „	78.3	12.80—12.70			
„ „	79.2	12.95—12.85			
„ „	80.1	—.—.—			
„ ווייטענוויצער	74·6	12.20—12.35			
„ „	75.5	12.45—12.65			
„ „	76.4	12.75—12.85			
„ „	77.3	12.95—13.05			
„ „	78.3	13.15—13.25			
„ „	79.2	13.30—13.50			

באַללען־מעהל

קר.	פּר.	
25 25	נעטטער 0	
24 25	„ 1	
23 50	„ 2	
22 50	„ 3	
21 75	„ 4	
19 75	„ 5	
19 —	„ 6	
17 80	„ 7	
14 75	„ 8	
12 75	„ 8½	

שטרייזשען: אלטע טשאַרע פּרעסטער 36.— נייע „ „ 3.50

קורז־טאַבעללע פּאַם 7. יענער

געלד־קורז

	קר.	פּר.
וולנער־אַשיא	114	75
וויאַנאַ	5	98
קאָפּענהאַגען־אַנגלאַישעס 8 גולדען גאַלד.		
שטק (20 פראַנקען)	9	97
אַמאַרלאַנדער	9	97
אַנגלישע ווייסבאַנקנאָטען	61	50
20 מאַרקשטיק	12	27
אַמעריקאַנישע דאָלאַר	1	53

לאַזע.

1839־יאָר ראַשטאַדטער לאָזע	279	—
רעסטע „ „	278	—
1854־יאָר 4 פּרעסבורגער שאַפּפּאַנס־לאָזע	106	50
1860־יאָר „ „	110	80
רעסטע „ „	122	—
1864־יאָר לאָזע צו 100 גולדען	131	50
רעסטע „ 50 „	131	25
באַדענער לאָזע	21	75
אַנגלאַישע אייזענבאַהן־אַנלעהן	17	50
אייזענבאַהן־אַנלעהנען־אַנלעהן־אַנטאַן	160	50
סאַאַרלאָזע דער אינגאַרישען באַנקנאָטען	32	25
יעדע צו 5 אינגאַרישע פּרעסבורגער	91	20
דער אינגאַרישען הייפּטשטאַדט באַנק צו	18	—
5 אינגאַרישע פּרעסבורגער	14	25
דער אינגאַרישען אַלגעמיינען באַנקנאָטען־אַ־אַנשטאַלט צו 5 אינגאַרישע פּרעס־בורגער	14	75
אינגאַרישע	30	25
אַמעריקאַנישע	31	25
ווינער־אַנלעהן	13	50
פּאַלס־לאָזע	43	25
וואַרשאַווער לאָזע צו 20 גולדען	15	75
סט. גענאַלס „ 40 „	36	—
באַאַדענער „ 20 „	20	50
אַרענבערגער „ 100 „	118	—
רעסטע „ 50 „	58	—
ווינער „ 20 „	24	75
וויטענבערגער „ 20 „	25	—
אינגאַרישע פּרעמיענלאָזע צו 100 גולדען	72	—
רעסטע צו 50 גולדען	72	—
ווינער לאָזע	94	50

ווערט־פּאַפּיערע.

אינגאַרישע גרונטענטלאַסטונגען	73 60
פּרעמיענלאָזע	72 —
אונגאַרישע	71 60
באַלאַטאָנער	83 75
בוכענבערגער	82 —
אינגאַרישע אייזענבאַהן־אַנלעהן	98 25
אייזענבאַהן־אַנלעהנען־אַנלעהן־אַנטאַן	71 25
אינגאַרישע דער אינגאַרישען באַנקנאָטען־אַ־אַנשטאַלט	85 75
5 אינגאַרישע פּרעסבורגער	78 25
דער אינגאַרישען אַלגעמיינען באַנקנאָטען־אַ־אַנשטאַלט צו 5 אינגאַרישע פּרעס־בורגער	81 —
אינגאַרישע	— —
רעסטע צו 6 פּרעסבורגער	85 —
דער פּעסטער קאַסטענגעזעל־באַנק	

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur M. REIS

Budapest, 1877. Druck v. M. Burian, Marokkanerhof.

גלייכט. דאס אינגאַנץ נור דאַרוך געדעטעט ווערדן קאָנ׳, ווען עס׳ פאָן עסטערייך געגלייך לאָזגעטרעגנס, צי איינעם פאָלשטענדיג אינאַנ־הענגען שטאַטט. ווייל, לאָשטה יעדאָך האָט איינגן שאַפן פאָלשטען בלוק, עד ווייס עס׳ דאס דיעזע זינע פאָלטיק אינטער דען געגעניע־טיגען פערהעלטנישסען ניכט דורכפירבאַר. זייא. ער ווערט עס דאַהער פאָ׳, פאָ פאַטעראַלאַנד פערזיגן צי בלייבען, ווא ער פיר זיך קיינען בערי־טענדען ווערקונגס־קרייז פינדען קאָנ׳.

״ (אַ י ״ ס מ י ד ה א ט פ א ש א ס פ ר י ה ע ר ע ר ו ״ ״ ר ק ז א ק ר ״ ״ ט.) איס דער פרוהערען ווערקומקייט דעם מידהאס פאַ־שא, דער הויטע אין דער טרקייא ניכט בלאָס גראַס־וועזער, אנדערן אַזעזאַנגען פאַסט אַלליינ־דערשער״ איזט, ווייל נאַכשטעהענדעס געמעל־דעט: מידהאַט ״אר שאַטטהאַלטער אין בול־גאַריען. שאַן דאַמאַלס גאַנ זיך דייטענס דער דאַ־טיגען סלאַוישען בעפאַלקערונג איינע פינדליכע בעיזעגונג נעגען דיא טרקישע רעגיערונג קונד. עס איזט נאַטירליך, דאס דיא בעפאַלקערונג הויעי דורך געהייטע רוסישע אגענטען איפגעריצט ווא־רדע. דאס ווייַלטע אבער דער עגשטלאַסענע מידהאַט ניכט הולדען, ער מאַכטע דען אויך מיט דען איפיציעלערן קרצען פראַצעס, אינדעם ער זעלבע שאַנגנסלאַז הערוכטען לעס. אינגאַטעד ווא״ר הערוכער אויסער זיך פאַר ״אשה, ער איל־טע צום דאַמאַליגען גראַס־וועזער אלי פאַשא, אים זיך אבער דאס פאַרגעהען מידהאַטס צו בעשוויג־רען. אלי פאַשא, דער פאַר אינגאַטעד גראַסען רעשעפעט דאַטעט, טעלעגראַפירט אַן מידהאַט פאַלגענדעס: ״דער שאַטטהאַלטער! איך ב ע פ ע ה ל ע אינען, גענען דיא ״ענען סלאַוישער אינטערעבע פערדעכטיגטע, ניכטס צו אינטערגעהמען. זיא דיפען איך איינגע פיסט ניכטס טהון! שיקען זיא אבער דיא אנגעלעגענ־הייט איינע בעריכט הערדער, אונד איך ״ערדע אינגען שאַן דיא ״ ״ ״ ז ״ ״ נ נ ״ עטהיילען, ווא זיא צו טהון האבען״ מידהאַט שטעקטע דיעזע דעפעשע גאַנץ גאַמטהאַלך אין דיא טאַשע אינד טעלעגראַפירטע זאַפאַרט אן אלי פאַשא צוריק: ״דער גראַס־וועזער! הייטע האבע איך ״ערדע אייגאַנגען, פערגאַטהיילען אונד הערכטען לאַסטע. מיין בעריכט פאָלגט פעד פאַסט.״ — אינגאַטעד שיטטע נאַטירליך פאַר צאַרן אונד ״אשה, ער קאָנגנט עס נאַר ניכט בע־גרייפען, ״אבער אין טרקע דיעזע מיטה דער־געהמע. ער ליעס גיעדרענגס צו אלי פאַשא, דען ער מיט דיעזע רוסישען גראַבהייטען ווערקלר אין אינגעהיערע אנגסט פערזעטצטע. דער געבייטע

אלי פאַשא נאַהם דיא פעדער צור האַנד אונד טעלעגראַפירטע אין גענעראַל אינגאַטעדס אן מידהאַט פאַשא: ״הערר שטאַטטהאַלטער! איך פאַרדערע שטרענגען גראַראַזאַם פאַן אינען; זיא זאָללען עס נימטער אַנגען אינעם טהיילנעהמער אן דער סלאַוישען בעיזעגונג. עטיאַס צו ווידע צו טהון, זאָנסט ווערדען זיא עס עמפפינדליך פיהלען, דאס איך אינד גראַס־וועזער בין״ — מידהאַט פאַשא שטעקטע אויך דיעזע דעפעשע מיט גע־מיטהליכעס לעבעלן אין דיא טאַשע אונד טעלע־גראַפירטע צוריק: ״הערר גראַס־וועזער! איך בעגעהרע מיך, אינען גאַנץ אינגען אין דער אמטס־טעלע גראַפירטע פאַלגענדעס אונד אינגעגעבען אונד דאַרט בעשטראַפט. איך ערוואַרטע זאַלליך טעלעגראַפירטען בעריכט״ מידהאַט פאַשא שטער־טע אויך דיעזע דעפעשע נאַנץ אַדענגטרך אין דיא טאַשע אונד טעלעגראַפירטע צוריק: ״הערר גראַס־וועזער! דען געוויסטען בעריכט האַבע איך מיט־טעלס ״מיריעדס״ (שנעלל־באָטען) אבגעזענדעט, דיא סלאַוישע בעיזעגונג איזט אינטערדרוקט. דיא לעטצטע פיר שילדערען לאַסט איך זאַבען הערכטען״ — מאַן מאַכט זיך דענקען, ״ווילכע בעשטרעבונגען דיעזע דעפעשע אין קאָנסטאַנטינאָפעל הערפאָרריפט. מידהאַט איזט דאַמאַלס דען אויך צוריק שטראַפט אין אינע טרקישע פראַווינץ אין אזיען פערזעטצט״ ווערדען. הייטע איזט דערזעל־בע ערלאַך גראַס־וועזער, דער ״ענען אינגאַטעד דראַהט, דורכאַוס ניכט פרכטען. עס איזט נוט, דאס אינגאַטעד אינמאַל דען מאַן געפינדען, דער איהם ״אַהיל ניכט אן גראַבהייט״, ערלאַך אבער אן קראַפט אונד מוטה״ בייא ״ווייטען אינבעגר־לענען איזט.

״ (״ ״ ״ א ״ ״ ע ר ב ע נ נ א ד ״ נ נ ״ ״ ״ ר ד.) אין אינער שטאַדט ווד־שאַנינעס זאַללטען דיעזער מאַנע צוויי פערבעכער הינגע־ריכטעט ווערדען. אין שאַנינען נעשיעהט דיא הינ־ריכטונג מיטטעלס אינער מאַשינע, ווערלכע אינ־טער דעם נאַמען ״גיליאָטין״ בעקאַנגט איזט, אונד

אבער אינער הייטעל פערפינסטערט ווד. דיא ערדע ער־ציטטערט אין דער שטראַפע.״

״אַלטעס אין מיט אייניגן קלאַנג־לעדערן; דער הייטעל פערפינסטערט ווד נוטס. דיא אַנגע לייכטעס דרוי־סען זא שאַן, ווייא אס מאַנע אירגעס נעשטעהענס. דיא ערדע איזט זא רוהיג, אלס אַב ניכטס געשעהען ווערע. ווא קומטערס אויך הייטעל אינד ערדע. דער שטיין איינעס מענשען אדער אינער נאַנצען נאַציאָן נאַציאָנען פערגעהען. אבער דיא ערדע בלייבט עווינ דאַ. ווא״ר אלס אינד מיט אינזערע בלוטע ווין ״ייגס אס־סער ראַשה פערבעטען ווייא לאַנגע דויערט דענן דיא נאַנצע לע־בענס־צייט אַן אינס ווייטערען? — איהר בעוויינעט דען שטיין איינעס קאָנגס — אונד ווא״ס איזט דענן אין קאַ־ניג? ווא״ס ווד ווד קאָנגיג, דאס ווד דיא ווילט מיט אינס ע־פיללען מאַכטען; דענקט אויך איינען הויפען אייגען אונטער דעם אייגען ווד אלס קאָנג אויסבגעב. מיינ איהר, אין ווערדע מיך אינס שטאַר אונד שאַנדע ערמאַ־דענ? ווא״ס האבע איך דענן פערלאָרען? אלס קאָנג האַב־טע איך נור לייבען אונד קיינע פייבען; דענ מענשען ווערלע אינס נאַכטע אלס דען שיקאַל, אונד דאַהיס איזט אין אייגעס לבענען, דאס איבער דען מיטמענ־דאַנס, דיא איך דענן ווינ נעדענ־אַללען.״

אבער אינער הייטעל פערפינסטערט ווד. דיא ערדע ער־ציטטערט אין דער שטראַפע.״

״אַלטעס אין מיט אייניגן קלאַנג־לעדערן; דער הייטעל פערפינסטערט ווד נוטס. דיא אַנגע לייכטעס דרוי־סען זא שאַן, ווייא אס מאַנע אירגעס נעשטעהענס. דיא ערדע איזט זא רוהיג, אלס אַב ניכטס געשעהען ווערע, ווא״ס קומטערס אויך הייטעל אונד ערדע. דער שטיין איינעס מענשען אדער אינער נאַנצען נאַציאָן נאַציאָנען פערגעהען. אבער דיא ערדע בלייבט עווינ דאַ. ווא״ר אלס אינד מיט אינזערע בלוטע ווין ״ייגס אס־סער ראַשה פערבעטען ווייא לאַנגע דויערט דענן דיא נאַנצע לע־בענס־צייט אַן אינס ווייטערען? — איהר בעוויינעט דען שטיין איינעס קאָנגס — אונד ווא״ס איזט דענן אין קאַ־ניג? ווא״ס ווד ווד קאָנגיג, דאס ווד דיא ווילט מיט אינס ע־פיללען מאַכטען; דענקט אויך איינען הויפען אייגען אונטער דעם אייגען ווד אלס קאָנג אויסבגעב. מיינ איהר, אין ווערדע מיך אינס שטאַר אונד שאַנדע ערמאַ־דענ? ווא״ס האבע איך דענן פערלאָרען? אלס קאָנג האַב־טע איך נור לייבען אונד קיינע פייבען; דענ מענשען ווערלע אינס נאַכטע אלס דען שיקאַל, אונד דאַהיס איזט אין אייגעס לבענען, דאס איבער דען מיטמענ־דאַנס, דיא איך דענן ווינ נעדענ־אַללען.״

נאַכדעם ער נון אין דיינעס עמפפאַנגס־וואַלע נאַכ־דענקענד אויף אונד אכנענאַנגען ווא״ר, אונד ער מיט עגס־שלאַסענהייט: ״וואָהלאַן עס ווייא! אפטענס דען קאַמראַ־לקען דיא טאַגע אונדערע שטאַדט אבער איך מאַ׳ מאַן אירגעד גנאַדע ניכט לעבען. איר פערלאַסט אַן דיא אייגענע דיעזע קאַטהאַלישען הונדע דיא שטאַדט. נאַר־אַפ־ריקא איזט דאס צוויל מיינער ווייב. בים מאַהאַמעט־דאַנישען קאָנג עגייס דעם מעגעס ווערדע איך אינע עפרלאָנס ווען. — לעבעט ווא״ל. איך דאַנקע אייך פיר אייגע דענסטע.״

דיא דעפעשאַיען פערלעס פרייגער דען פאַלאַסט. דיא פרייגענס־אַפגאַנג ווא״ר אויף דען מייגען אַן אללען ווישען אינפאָרמאַציאָנען דיא פרייגענדיגען וואַהרען, אים שפאַנישען לאַנדע וואַיידען פרייד־נעלאַנג נעהאַלטען, אלס עס נון אין דענקלען אנגאַפאַנגען בעשטיגן קאָנג אבדאַללאַה ווין בעסטעס פפערד, אונד דיעס אל המין אונד מיצאַ צו זיך בעריפען, אים אַן אירגען אכשטער צו נעהמען. דיעזע אכשטער ווא״ר אויך אין יעדר יעדרעדר. אל המין אונד מיצאַ ווא״ללען אירם אויך אין דעמצעדר שטונדע נכט עגשדעקען. דאס דיא ווידען ווען, דענן ווייא לייכט הערשט ער אין ווינער פרעצוויפפלונג אונן קאָנגען דאס ווינ אינמע נור דאַהער אַ אונגלייך ווא״ר, ווייל דיא ווידען צו אנפירערן האַפפען!

ער שפאַנגט נון דאס פפערד, אונד אין ווענגען מינוטען ווא״ר ער אויך אייסדאַלב דער שטאַדט. ווין פרייער דיעזער בעגלייטטע אירען, דיא בעגלייטטע אַן דאַר גראַנאַדא איזט דאַר. אַן דאַרס קאָנגט ער בייא העללעס מאַנדשען נאַך אינמאַל דיא נאַנצע שאַנע נענענד

אלי פאַשא נאַהם דיא פעדער צור האַנד אונד טעלעגראַפירטע אין גענעראַל אינגאַטעדס אן מידהאַט פאַשא: ״הערר שטאַטטהאַלטער! איך פאַרדערע שטרענגען גראַראַזאַם פאַן אירגען; דיא זאָללען עס נימטער אַנגען אינעם טהיילנעהמער אן דער סלאַוישען בעיזעגונג. עטיאַס צו ווידע צו טהון, זאָנסט ווערדען דיא עס עמפפינדליך פיהלען, דאס איך אינד גראַס־וועזער בין״ — מידהאַט פאַשא שטעקטע אויך דיעזע דעפעשע מיט גע־מיטהליכעס לעבעלן אין דיא טאַשע אונד טעלע־גראַפירטע צוריק: ״הערר גראַס־וועזער! איך בעגעהרע מיך, אינען גאַנץ אינגען אין דער אמטס־טעלע גראַפירטע פאַלגענדעס אונד אינגעגעבען אונד דאַרט בעשטראַפט. איך ערוואַרטע זאַלליך טעלעגראַפירטען בעריכט״ מידהאַט פאַשא שטער־טע אויך דיעזע דעפעשע נאַנץ אַדענגטרך אין דיא טאַשע אונד טעלעגראַפירטע צוריק: ״הערר גראַס־וועזער! דען געוויסטען בעריכט האַבע איך מיט־טעלס ״מיריעדס״ (שנעלל־באָטען) אבגעזענדעט, דיא סלאַוישע בעיזעגונג איזט אינטערדרוקט. דיא לעטצטע פיר שילדערען לאַסט איך זאַבען הערכטען״ — מאַן מאַכט זיך דענקען, ״ווילכע בעשטרעבונגען דיעזע דעפעשע אין קאָנסטאַנטינאָפעל הערפאָרריפט. מידהאַט איזט דאַמאַלס דען אויך צוריק שטראַפט אין אינע טרקישע פראַווינץ אין אזיען פערזעטצט״ ווערדען. הייטע איזט דערזעל־בע ערלאַך גראַס־וועזער, דער ״ענען אינגאַטעד דראַהט, דורכאַוס ניכט פרכטען. עס איזט נוט, דאס אינגאַטעד אינמאַל דען מאַן געפינדען, דער איהם ״אַהיל ניכט אן גראַבהייט״, ערלאַך אבער אן קראַפט אונד מוטה״ בייא ״ווייטען אינבעגר־לענען איזט.

״ (״ ״ ״ א ״ ״ ע ר ב ע נ נ א ד ״ נ נ ״ ״ ״ ר ד.) אין אינער שטאַדט ווד־שאַנינעס זאַללטען דיעזער מאַנע צוויי פערבעכער הינגע־ריכטעט ווערדען. אין שאַנינען נעשיעהט דיא הינ־ריכטונג מיטטעלס אינער מאַשינע, ווערלכע אונ־טער דעם נאַמען ״גיליאָטין״ בעקאַנגט איזט, אונד

אינבעגריפען. לעבע ווא״ל דיא שאַנעס לאַנ׳! (״פפעגע ע׳) דיא האַסס מיר בלוט אונד פרייגען נעקאָפפטס, דיא האַסס מיר דיא ברוסט מיינער מיינער ווינער נעריכט. אבער דיא האַסס מיינע קראַפט ניכט גענראַגען.״

פלאַטעלר דאַרט ער אין פרייגע־נעפפייא אין גראַנאַדא, ער פאַנגט ווינען אלטען דיעזער אים דיא אינ־זאַנע דיעזער פרייד — אונד דער דיעזער אנטוואָרטעט: דא״ס דיא מעגשען! זא לאַנגע דיא קאַנגע אין דיא פרייגע אינגעגעבען אונד אינ־אַס; ביים דיא פערגאַסטערס ווא״רדען, ווענגע אבער בעקלאָגט ווענאַר דייגען שטיין. דיא הינגעריגען פרייגען דיר ווענגע דאס ווא״ר דיר דען אינגען דער שאַנגער באַר בעקאָמען ווערדען. ווא״ס איזט דעס מענשען גראַס, ווענן איהם נור דער מאַנען צו בעפאַהלען האַט! ״ערדע פערגיסט עפעס אין דער פרייגען צוקונפט, אונד פרייגע דיר נור דער נעגענוואַרט. דיא איהם באַר בעגאַנגען ווערדען. ווא״ס איזט דעס מענשען גראַס, ווענן איהם נור דער מאַנען צו בעפאַהלען האַט! ״ערדע פערגיסט עפעס אין דער פרייגען צוקונפט, אונד פרייגע דיר נור דער נעגענוואַרט. דיא איהם באַר בעגאַנגען ווערדען!״

״עפעס קאָנגט מאַן נון ווהען, ווא״ר דיא אינגעגעדען שאַנגער דיא מאַהאַמעדאַנישען פאַהנען אין גראַנאַדא גערעדרייגען אונד אנשאַמאַס דיעזער דיא שאַנגישען אונד קאַטהאָלישען פאַהנען אַפפלאַנגטען. ווענדכס דיא פאַהנע דער אַלהאַמבראַ״ ווא״רדע גערעגגרייסטען אונד אנשאַמאַס אירער דיא שאַנגישע ראַטה־גלבע פאַהנע מיט אייגעס קרייצע אייפגעשטעקט.

אבו אבדאַללאַה שטיגט נון הייר דען לעפעצטען ווייפעצ אויס, ווענאַלב דיעזע בעגרייפטע פאַר גראַ־נאַדא נאַך הייסט: ״אַל אַלטאַמא מסקייא דאַל מאַראַ״ (דאס הייסט: ״דער לעפעצטע ווייפעצ דעס מאָהרען״) גע־נאַנגט ווערד. —

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

איבער דאס שאנק-רעכטס-רעגאל.

ווי האבען פאר קינדער בעדייטס דיא מעל-דונג געבראכט, דאס דיא רעגיערונג, עגשלאסען איזט, איין געזעטץ איינצוברינגען, אום דיא רעגא-ליע-רעכטע איבערדייפט אבצולאזען, דאמיט בע-צילד דעם שאנק-רעכטעס פאללע פריידיג הערשען, וויא בעטרעפפס ערדעס אנדערן גלייכ-בעס, דא אבער אינצווישען הינזיכטליך דעם שאנק-רעכטעס אים לאנדע גראסע שטייגערונגען הערשען, וואביא זעלבסט דיא גרייכטע זיך ניכט רעכט איסקענען, זא דאס דער מיגסטער דעם איינערן פאללענדע פרייגונג פעסטגעשטעללט, דיא זאלאנגע צו געלטען האבען, בין דיא רעגאליע דורך אין איינעגעס געזעטץ עגטגיל גרייגעלט זיין ווערדען. דיעזע פרייגונגען זינד:

1) יעדער וויינגאר-בעזיטצער איז ג-דער וויינ-פראדוצענט (וויינ-ערצייגער) קאנן דיא פאן אים ערצייגטען וויינ ניכט בלאס אין פאס-סערן, זאנדערן איך אין פרייגעגעלטען פלאשען אין דיגער וואהנונג פרייליך פרייפען. פרייליך דורפען דיעזע וויינע גר עגס נאכהייזע-טראגען; פרקיפט ווערדען, ניכט אבער אן שענק- אדער זוצ-געסטע, וועלכע דארט, וויא אין איינעם ווירטס-הייזע טרינקען וואללען. דיא וויינגאר-בעזיטצער אדער וויינ-פראדוצענטען האבען אבער בינגען 6 וואבען נאך דער רעזע, יעדענפאללס אבער פאר בעגינן דעם שאנקעס, דער אכטס-בעראדיג דיא אנצייגע דאפפן צו מאכען, דאס זיא א וויינע אי-נגעגער פעסטגע אויסשענקען וואללען. דיעזעס רעכט קאנגען דיא וויינגאר-בעזיטצער אדער וויינ-פראדוצענטען יעדאך גר אין דעם אויסאבען, וויא זיא וואהנען, אדער וויא זיא איינגען קעללער האבען, אין וועלכעס זיא דיא זעלבסט ערצייגטען וויינע הארטען אונד מאנ-פילירען.

2) מאטעריאליען, שפעצעריא- אונד געמישט-וואארען-האנדלונגען מיט פראפאקאלירטער פיר-מא קאנגען דעסגלייכען-וויינע, פרייגער אויסלענדישע וויינע אונד בירע, פאבריקסמעסיג צובערייטעטע, פרוזיסטע פיגע גערעגקע, וויא ליקער, רום אונד ראאלע, אין גראנדיג פרזיגעזעלען, מיט וויינ-געטען, (גערדוקטען פאפיר-שליפפען, וואررע דער נאסע דעם גערעגקעס אונד דער פאבריק פרצייכגעט איזט) פרזיגקיפען. אלס דעסגלייכ-וויינע זינד ענע צו בעצייכנען, דיא פיר ליטער זאמטס פלא-שע מיגדעסטענס 60 קר' קאסטען, וואביא דיא פלאשע ניכט איבער 10 קר' בעצעכגעט ווערדען דארף. אויסלענדישע וויינע אונד בירע זינד ענע,

---

פאָלייעטאָן.

דער שטערן-זעהער.

(39. פאָרזעטצונג.)

«מאיסטעס! פיעל איזט דעם בלוטעס געפאסען ווייטען אונדערן אויאהנען אונד פאטערן דעם אסטמא-פא וויישע». דיא מאפפטקייט דער פאלקער דעם אסטענס אונד דעם וועסטענס האט זיך אין גלענצענדען טהאטען גע-אפפענבארט; אבער איך דיא קנסטע דעם פריידענס וואר-דען פאן אונס אויף דיעזעס געזעגנטען בארדען פרייפלאנצט. אונד אלס נאך דיא נאכט דער אינווייסענדיגיס אין אונדערן לענדערן הערשטע, פרבייטשטען וויר דיעד דאס לינס דער וויסענשאפט אונד פרבייטשטען עס אויך אונטער אונזערע קאטהאליישען נאכבארן. נון איזט דער גראנגן אונ-זערער מאנע פרשוואנדען! — דייגע וויאפפן, מאפפערע קאנגן, האבען דען דיעז ערינגען, לענגסט שאן דער אונזע-רע קאנינגרייך פרגינגטעס, גראנדא איזט דאס אינזיגע דעגקמאל אונזערער גראסע אונד מאכט: וויר דער נון בע-ריט, אויך דיא טהאטע גראנדאוס דעם וויינגרייכען קאנגע צו אפפנען, אין אינזערעס נשען גלייגען, דאס דיעזער קא-נג דייגע מאכט, וועלכע איהם נון נאטט גגענבען, גגט דורך אלרגשטענגע בערגגגגגען מיסבריכען ווערדע; אונזערע אונטערטהגגגען בישטען דער נון פאלגגדע: 1) דיא מא-האמטעדאנער וואללען אידע ריליגיאנס-פרייהייט, ולעכסב-שטענדיגע גערגכטסבארקייט, איכטאנדערונגס-רעכט אונד אבערגלייכס אידע בישטען אונד נעכבייטע ערהאלטען, אונד גר דיאיזעלבען שטייגרן צוהלען, דיא דיא בוחטער אן דיא מאהאמטעדאנישען קאנגגע צוהלטען. 2) דיא דערן אין דיא אאיסגערהאלב דיא מעלדונג אונד אויזלעגונג דעס צוללי-גגעגעגעס ערגגגגגען ווערדען. (עסטערדייטשע וויינע אונד בירע געלטען אללא בייא אגס ניכט אלס איסלענדישע). אויך אלס ליקער, רום אונד ראאלע-ליע קאנגגן גר אלד, זוסץ גגטרעגגטע געלטען; ערבכע זאמטס פלאשע פער ליטער מגדעסטעגס 60 קר' קאסטען. דיא ערגגגגטען קרפלטע דרי-פען אן האנגגגדער אדער אויך אן אנדערע צו דיזוליבעס געבראכטע, שפרגגס פערקיפען, דער יעדאך מגדעסטעגס 30 גראד האבען מוס. אבער אויך דיעזער שפרגגס דארף גר אין פלאשען פער-קיפט ווערדען, דיא מיט איינער וואגגטע פער-זעהען זינד, אויף וועלבער דער נאטט דעם פאב-ריקאנטען אדער דעם פערקיפערען הערגדערס פערגגגגגעס איזט. דיעזע פלאשען דרפען גגכט גראסער אלס אין ליטער אונד גגכט קלגגער אלס אין ליטער זיין.

3) קאפפע-הייז-אינהאבער, צוקער-באקער, וועל-בע נעבעסט קאפפע אונד באק-ווערק אויך פיגע גע-ערגקע צו האבען פפפעגגן, דרפען אידרען געפטען ליקער, רום אונד ראאלע אין גלעזער פאר וועטצען.

4) אונטערגגהמער פאן אייזענבאהן-, קאנאל-דאמפ- אונד זאגסטגגגן אפפענטליכען בגגטען, בייא וועלכען פעלע ארבייטער בעשעפטיגט זיין מיסגען, קאנגגן דיעזען ארבייטערן אם בייא-פלאטצע גגגסטגגג גערערקע פערקיפען, וועגן דער בייא אגס ערגגגגג